

education of schoolchildren as a subject of research by domestic scientists]. Pedagogichnyi dyskurs – Pedagogical discourse, 26, 14–18. [in Ukrainian]

4. Pryshupa, Yu. (2019). Bilinhvalne navchannia yak faktor uspishnoi profesiinoi adaptivnosti [Bilingual learning as a factor of successful professional adaptability]. Electronic Institutional Repository of the National Aviation University of Ukraine, 2(15), 69–74. [in Ukrainian]

5. Sytniakivska, S. M. (2019). Teoriia i metodyka pidhotovky fakhivtsiv sotsialnoi sfery na bilinhvalnii osnovi v universytetakh [Theory and methodology of training of specialists in the social sphere on a bilingual basis in universities]. Doctor's thesis. Zhytomyr: Zhytomyrskyi derzhavnyi universytet imeni Ivana Franka. [in Ukrainian]

6. Smirnova, L. (2016). Pidhotovka maibutnoho vchytelia pochatkovykh klasiv do bilinhvalnoho navchannia molodshykh shkoliariv yak metodychna problema [Preparation of the future primary school teacher for bilingual education of junior high school students as a methodical problem]. Naukovi zapysky KDPU – Scientific notes of KDPU, 144, 463–468. [in Ukrainian]

7. Tarasenko, T. V., Kulykova, L. A. (2019). Formuvannia intehrovanoi profesiinoi inshomovnoi kompetentnosti studentiv u zakladakh vyshchoi osvity [Formation of integrated professional foreign language competence of students in institutions of higher education]. Suchasni metodyky navchannia inozemnykh mov i perekladu v Ukraini ta za yii mezhamy – Modern methods of teaching foreign languages and translation in Ukraine and abroad: materialy I mizhnar. nauk.-prakt. internet-conference. (pp. 224–

228). Pereiaslav: DVNZ «Pereiaslav-Khmelnytskyi DPU». [in Ukrainian]

8. Shyika, Yu. I. (2016). Rozvytok bilinhvalnoi osvity u Kanadi [Development of bilingual education in Canada]. Candidate's thesis. Drohobych: Drohobychskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet im. Ivana Franka. [in Ukrainian]

9. Iarova, O. B. (2018). Tendentsii rozvytku pochatkovoi osvity v krainakh Yevropeiskoho Soiuzu [Tendencies in the Development of Primary Education in the Countries of the European Union]. Candidate's thesis. Kyiv: Berdianskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet; Instytut pedahohiky NAPN Ukrainy. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ЛОТФІ ГАРУДІ Галина Степанівна – доктор філософії, докторант Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України.

Наукові інтереси: білінгвальна освіта у полікультурному просторі України.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

LOTFI GHARODI Galina Stepanivna – doctor of philosophy, doctoral student of the Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical Education and Adult Education of the National Academy of Sciences of Ukraine.

Scientific interests: bilingual education in the multicultural space of Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 07.08.2024 р.

УДК 376-056.36:377

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-215-211-214

МЕЛЬНИКОВА Катерина Вікторівна –

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, обліку та підприємництва
Херсонського державного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6415-5667>
e-mail: EMelnikova@ksu.ks.ua

АНТОНЮК Сергій Романович –

студент 411 групи факультету бізнесу та права,
спеціальності 014 Середня освіта
(Трудове навчання та технології)
Херсонського державного університету
ORCID: <https://orcid.org/000-0005-6655-2291>
e-mail: serhii.antoiniuk@university.ks.ua

СТРАТЕГІЇ СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОСТІ УЧНІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дистанційна освіта є однією з форм системи безперервної освіти, яка покликана реалізувати права людини на освіту та отримання інформації. Воно покликане стати новою освітньою моделлю, що дозволяє здійснювати безперервне самовдосконалення, спрямоване формування у індивіда технологій швидкого отримання, обробки інформації та практичного застосування.

Особлива актуальність створення системи дистанційної освіти до сьогодні обумовлена цілою низкою факторів: величезні території, розвиток ринкової економіки, посилення міграції населення, зосередження науково-технічних центрів у великих містах, формування нових потреб населення до освіти та інші.

Дистанційна освіта — це термін, який використовують стосовно широкого спектру освітніх програм та курсів, починаючи від курсів підвищення кваліфікації, які не мають акредитації, закінчуючи акредитованими програмами вищої освіти, які реалізують можливість тісного спілкування студентів зі своїми викладачами та однокурсниками, як це відбувається за очного навчання. Для того, щоб забезпечити ефективну взаємодію, під час дистанційного навчання використовуються цілий набір інструментів, включаючи інтерактивні комп'ютерні програми, Інтернет, електронну пошту, телефон, факс та звичайну пошту.

Дистанційна освіта стає надзвичайно популярною формою навчання в силу своєї зручності та гнучкості. Воно усуває основний бар'єр, який утримує багатьох професіоналів та ділових людей від продовження освіти, позбавляючи необхідності відвідувати заняття за встановленим розкладом.

Ключові слова: дистанційне навчання, дистанційна освіта, освітній процес, інтерактивні заняття, освітні платформи навчання, комп'ютерні програми.

MELNIKOVA Kateryna Viktorivna –

PhD in Economics, Associate Professor of the
Department of Finance, Accounting
and Entrepreneurship Kherson State University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6415-5667>

e-mail: EMelnikova@ksu.ks.ua

ANTONIUK Serhiy Romanovych –

student of group 411 of the faculty of business and law,

specialty 014 Secondary education

(Labor training and technologies) Kherson State University

ORCID: <https://orcid.org/000-0005-6655-2291>

e-mail: serhii.antoiniuk@university.ks.ua

STRATEGIES FOR STIMULATE STUDENTS' CREATIVITY DURING DISTANCE EDUCATION IN TECHNOLOGY LESSONS IN DISTANCE EDUCATION CONDITIONS

Distance education is one of the forms of the continuous education system, which is designed to realize the human rights to education and obtaining information. It is intended to become a new educational model, which allows for continuous self-improvement, targeted formation of technologies for rapid acquisition, processing of information and practical application in an individual.

The special urgency of creating a distance education system to this day is due to a number of factors: huge territories, the development of a market economy, increased population migration, the concentration of scientific and technical centers in large cities, the formation of new needs of the population for education, and others.

Distance education is a term used to refer to a wide range of educational programs and courses, ranging from non-accredited continuing education courses to accredited higher education programs that allow students to interact closely with their teachers and fellow students, as is the case in a face-to-face setting. In order to ensure effective interaction, distance learning uses a range of tools, including interactive computer programs, the Internet, e-mail, telephone, fax, and regular mail.

Distance education is becoming an extremely popular form of education due to its convenience and flexibility. It removes the main barrier that keeps many professionals and business people from continuing their education, eliminating the need to attend classes on a set schedule.

Key words: distance learning, distance education, educational process, interactive classes, educational learning platforms, computer programs.

Поставлення проблеми в загальному вигляді та обґрунтування її актуальності. Стимулювання творчості учнів на дистанційному навчанні. Учні спілкуються найчастіше у Viber-групах. Тому кожен вчитель може взяти у класного керівника контакти дітей (у батьківській групі доречно написати, що викладачі просять надати ці контакти) і створити групу. Якщо більшість дітей є у Facebook, Zoom, можна створити закриту групу саме в цих соцмережах, вона дає більше можливостей – наприклад, проведення онлайн-трансляцій, а ось у Viber доведеться записувати короткі відео, це незручно. Завдяки цим програмам ми продовжуємо інтерактивне навчання. Термін «інтерактивний» прийшов до нас з англійської і має значення «взаємодіючий». Існують різні підходи до визначення інтерактивного навчання. Одні вчені визначають його як діалогове навчання: «Інтерактивний – означає здатність взаємодіяти чи знаходитись в режимі бесіди, діалогу з чим-небудь (наприклад, комп'ютером) або ким-небудь (людиною). Отже, інтерактивне навчання – це перш за все діалогове навчання, в ході якого здійснюється взаємодія вчителя та учня».

Дуже цікавим для дітей та вчителів буде спільний формат задачі робіт. Для цього вам з учнями потрібно буде використовувати дошку Padlet. Це безкоштовна платформа. Отже, вчитель створює спільну дошку, розсилає записки учням. Потім педагог створює завдання та «прикріплює» його на загальній дошці як стікер. У цьому стікері учні можуть друкувати, прикріплювати файли та відео. Я практикую це з учнями і гарантую: такий вид командної роботи їх захопить!

Адже після виконання певної вправи вони мають прокоментувати одну чи дві роботи однокласників. За це вони матимуть ще одну оцінку. А якщо це творче завдання, є опція ранжування роботи за допомогою смайликів чи зірочок. Наприклад, одній роботі можна присвоїти

4 зірки, іншою – 2. Взаємооцінювання – чудовий інструмент мотивації для дітей.

Співпрацю з учнями потрібно організувати так, щоб їх зацікавити. Спробуйте формат «Здайте три запитання вчителю». Якщо учень читає параграф і щось незрозуміло, він прописує це у файлі.

Також школярі можуть скористатися форматом телеуроків, адже телевізор вдома є майже у всіх. Наприклад, у зв'язку з карантинном телеканал «Київ» дві години ефірного часу відводитиме для проведення телеуроків. В ефірі транслюватимуть чотири уроки з різних предметів по 30 хвилин кожен.

Якщо потрібно подати теорію, вчитель може зробити це за кілька кроків. Тему викладаємо через готовий відеоконтент, який за конкретним запитом легко знайти на YouTube.

Ще один чудовий тренажер – disted.edu.vn.ua. Це розробка вчителів із Вінниці, яка містить зручну дистанційну систему навчання з усіх предметів з 5-го до 11-го класу. Якщо вчитель напише координатору (контакти на сайті), спеціально під вас створять окремий клас (і дадуть доступ для його адміністрування), і ви зможете побачити, як школярі виконують ті чи інші завдання.

Зверніть увагу на такий класний ресурс, як learningapps.org. Це система готових вправ з різних предметів та ще й з можливістю автоматичної перевірки системою. А ще вчитель може створити свої вправи за допомогою цієї платформи, якщо готових йому не вистачило. Працювати з платформою потрібно за тим самим принципом, що й з іншими відправити посилання дітям. Вчитель створює папку класу, заливає туди вправи — вже там чи створені ним. І може моніторити виконання цих вправ.

Третій етап після перегляду теоретичного матеріалу та онлайн-перевірки знань – контрольна вправа для того, щоб вчитель промоніторив і

зрозумів, наскільки дитина добре опанувала цю тему.

Найбільш зручною та багатофункціональною для контролю та перевірки знань онлайн на мою думку – ClassTime. Це безкоштовний тестовий сервіс, де вчитель може використовувати дев'ять абсолютно різних та нестандартних типів питань. Є відкриті питання, питання на встановлення відповідності, можливість дати розгорнуту відповідь на запитання. Для закріплення знань учням можна надавати контрольний тест через цю платформу.

Через цей сервіс можна створити опитування, дати йому доступ дітям. У такому разі школярі спочатку мають переглянути відеолекцію, а потім одразу відповісти на запитання, щоб закріпити побачене та почуте.

Як мінуси зазвичай наводять:

- Необхідність високого рівня самодисципліни
- Важко запобігти списуванню
- Мало взаємодії з вчителем та між учнями
- Виникнення проблем із технікою
- Низька мотивація до навчання
- Не підходить для практичних занять
- Може не підійти людям з обмеженими можливостями

1. Необхідність високого рівня самодисципліни

Не кожна людина може організувати себе і займатися самостійно. Однак, відсутність самодисципліни буде на заваді і при офлайн-навченні: людина просто не відвідуватиме лекції, семінари, а якщо і відвідає з-під палиці, думатиме про своє і нічого корисного не винесе.

2. Важко запобігти списуванню

Коли людина навчається онлайн, нічого не заважає йому при здачі тесту відкрити теоретичну частину в іншій вкладці та списувати звітти. Також нічого не заважає запитати вірну відповідь у колеги, який вже закінчив курси.

3. Мало взаємодії з вчителем та між учнями

Нетворкінг, звичайно, важливий аспект навчання для багатьох людей, і не варто недооцінювати важливість дискусій та спілкування. І в ході офлайн-нетворкінгу виникають такі ж труднощі, як і під час проведення його онлайн. Наприклад, важко розговорити учасників. Люди почуваються сковано, ніби біля дошки в класі, і має знайтися хтось активніший, хто перший виступить із промовою і підштовхне інших до обговорення.

4. Виникнення проблем із технікою

Є LMS-системи, які розробили програми для мобільних пристроїв. Ці програми повинні бути завантажені та встановлені на смартфони або планшети. Але може виникнути проблема сумісності. Наприклад, програма не підтримує старі версії операційної системи, або працює на них нестабільно. Не всі мають останню версію iPhone або Android. І хтось із співробітників не зможе використати свої гаджети для навчання.

5. Низька мотивація до навчання

Насправді низька мотивація – це перешкода як до онлайн, так і до офлайн-навчання. Тут слід розбиратися з причинами низької мотивації.

6. Не підходить для практичних занять

Звичайно, що стосується практичних занять, онлайн-навчання поступається офлайн. Важко навчити розбирати мотор, чистити кавоварку або ставити уколи по відео. Але з поширенням VR (технологій віртуальної реальності) цей бар'єр вже успішно долається.

7. Може не підійти людям з обмеженими можливостями

Кожен п'ятий американець має особливі потреби, і 41% із них працюють. В Україні 6% населення – з особливими потребами, майже 80% із них – працездатного віку. Журнал Fortune писав про те, що ЕУ, Microsoft та SAP спеціально наймають працівників з аутизмом, розглядаючи особливі потреби як "конкурентну перевагу", а не "потенційну невдачу".

Мета дослідження полягає в аналізі можливостей використання дистанційного навчання в умовах Українських реаліях.

Висновки та перспективи подальших розвідок наперед. Розвиток творчих здібностей учнів залежить від ефективності використовуваних вчителем методів та прийомів і того, наскільки творчо він підходить до цієї проблеми.

Використання різних видів та форм творчих завдань дозволило досягти певного рівня розвитку творчих здібностей, який виявився посиленням для кожного учня. Систематична робота з розвитку творчих здібностей дає такі результати: діти виростають допитливими, активними, вміють навчатися, справжніми мрійниками та фантазерами, людьми, здатними бачити диво у звичних речах. Власна творчість дітей допомагає міцніше засвоювати та запам'ятовувати теоретичні відомості. Найлегше вирішується проблема мотивації, діти самі виявляють бажання творити. Важливим моментом є те, що творчі роботи привертають увагу дітей, тут вони відкриваються з позитивного боку.

Одним з найважливіших факторів успішного дистанційного навчання є правильна мотивація учня. Велику частину часу онлайн-учень проводить в самостійному освоєнні матеріалу. Для цього необхідні концентрація уваги, наполегливість, бажання вчитися. У дистанційному навчанні багато видів традиційної мотивації працюють не так ефективно, як в традиційній школі. Але деякі, навпаки, набувають особливого значення. Ось на них і слід спиратися батькам і педагогам.

У дистанційному навчанні є свої нюанси. Дитина не може порівняти свої досягнення з успіхами інших дітей. Вона ніби замкнена у власному онлайн просторі. Єдиним критерієм її успішності є результат оцінювання вчителем. Іноді це просто кількість набраних в тесті балів. Але дитині важлива так само і більш розгорнута характеристика його відповіді. Ось тут дистанційне навчання має значні переваги перед звичайною школою, де вчитель і учень обмежені часом уроку, і вчитель просто не встигає дати якісну оцінку зусиль учня. В онлайн-школі це можливо.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Андреев, А. А. Введение в Интернет-освіту: навч. Посібник М.: Логос, 2003. 73 с.

2. Андрусенко Н. Дистанційне навчання в Україні. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія. Вінниця, 2017. С. 7-9.

3. Долинський Є. В. Дистанційне навчання – одна з прогресивних форм підготовки фахівців. Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Збірник наукових праць. Вип.42 / За заг. ред. проф.

4. Захарова, І. Р. Інформаційні технології освіти: [навчальний посібник для вищих педагогічних навчальних закладів]. М.: Академія, 2003. 188 с.

5. Ісаєнка В. Навчально-методичний посібник для викладачів щодо організації дистанційної форми навчання з перепідготовки та підвищення кваліфікації. К., 2014. 100 с.

6. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні (затверджено Постановою МОН України В. Г. Кременем 20 грудня 2000 р.).

7. Матвієнко О. В. К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. С. 202-207.

8. Новіков, С. П. Застосування нових інформаційних технологій в освітньому процесі. *Педагогіка*. 2003. № 9. С. 32 – 38.

REFERENCES

1. Andrieiev, A. A. (2003). Vvedennia v Internet-osvitu: navch. Posibnyk. [Introduction to Internet education: teaching. Guide]. M.: Lohos. 73 s. [in Ukrainian]

2. Andrusenko, N. (2017). Dystantsiine navchannia v Ukraini. Dystantsiine navchannia yak suchasna osvitiia tekhnolohiia. [Distance learning in Ukraine. Distance learning as a modern educational technology]. Vinnytsia. S. 7-9. [in Ukrainian]

3. Dolynskiy, Ye. V. Dystantsiine navchannia – odna z prohresyvnykh form pidhotovky fakhivtsiv. [Distance education – one of the progressive forms of specialist training]. Teoretychni pytannia kultury, osvity ta vykhovannia: Zbirnyk naukovykh prats. Vyp.42 / Za zah. red. prof. [in Ukrainian]

4. Zakharova, I. R. (2003). Informatsiini tekhnolohii osvity: [navchalnyi posibnyk dlia vyshchyykh pedahohichnykh navchalnykh zakladiv]. [Information technologies of education: [teaching manual for higher pedagogical educational institutions] M.: Akademiia. 188 s. [in Ukrainian]

5. Isaienka, V. (2014). Navchalno-metodychnyi posibnyk dlia vykladachiv shchodo orhanizatsii dystantsiinoi formy navchannia z perepidhotovky ta pidvyshchennia kvalifikatsii. [Educational and methodological guide for teachers on the

organization of distance education for retraining and advanced training]. K., 2014. 100 s. [in Ukrainian]

6. Kontseptsia rozvytku dystantsiinoi osvity v Ukraini [The concept of the development of distance education in Ukraine]. (zatverdzheno Postanovoiu MON Ukrainy V. H. Kremenem 20 hrudnia 2000 r.). [in Ukrainian]

7. Matviienko, O. V. (2010). K.: Vyd. tsentr KNLU. S. 202-207. [in Ukrainian]

8. Novikov, S. P. (2003). Zastosuvannia novykh informatsiinykh tekhnolohii v osvitnomu protsesi. [Application of new information technologies in the educational process Pedahohika]. № 9. S. 32 – 38. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

МЕЛЬНИКОВА Катерина Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та підприємства Херсонського державного університету.

Наукові інтереси: стратегії стимулювання творчості учнів під час дистанційного навчання на уроках технологій в умовах дистанційного навчання.

АНТОНЮК Сергій Романович – студент 411 групи факультету бізнесу та права, спеціальності 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології) Херсонського державного університету.

Наукові інтереси: стратегії стимулювання творчості учнів під час дистанційного навчання на уроках технологій в умовах дистанційного навчання.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

MELNIKOVA Kateryna Viktorivna – PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Accounting and Entrepreneurship Kherson State University.

Scientific interests: strategies for stimulate students' creativity during distance education in technology lessons in distance education conditions.

ANTONIUK Serhiy Romanovych – student of group 411 of the faculty of business and law, specialty 014 Secondary education (Labor training and technologies) Kherson State University.

Scientific interests: strategies for stimulate students' creativity during distance education in technology lessons in distance education conditions.

Стаття надійшла до редакції 12.08.2024 р.

УДК 378:172.15:355.01

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-215-214-219

МІНЯЙЛОВА Алевтина Володимирівна –

кандидат педагогічних наук, доцент,

завідувач кафедри сучасних мов

Національного університету кораблебудування

імені адмірала Макарова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4423-3239>

e-mail: alevtina.minyaylova@nuos.edu.ua

ШЛЯХТІНА Олена Семенівна –

старший викладач кафедри сучасних мов

Національного університету кораблебудування

імені адмірала Макарова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9194-2671>

e-mail: olena.shliakhtina@nuos.edu.ua

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ПРОТИСТОЯННЯ УКРАЇНИ РОСІЙСЬКІЙ АГРЕСІЇ (2022–2024 Р.Р.)

У зв'язку з повномасштабним вторгненням російської федерації в Україну 24 лютого 2022 року до нормативно-правових документів держави, що регламентують національно-патріотичне виховання дітей і молоді на всіх рівнях освіти, було внесено відповідні зміни, а також створено низку нових документів, в яких було наголошено на необхідності активізації зазначеного процесу у всіх закладах освіти, зокрема вищої, і поставлено завдання формування не лише фахівця своєї галузі, а й національно-свідомого